Додаток
до Порядку

ПОКАЗНИКИ,
за якими здійснюється комплексне визначення ступеня індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг

1. Ступінь індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг (таблиця 1), визначається на підставі оцінки можливості виконання елементарних та складних дій:

Таблиця 1

Група рухової активності	Сума балів за шкалами оцінки виконання елементарних та складних дій	Ступінь	Характеристика ступеня індивідуальної потреби
IV група	54-62 бали	5	Основні види елементарних дій (вмивання, контроль за актами сечовиділення та дефекації, користування туалетом, користування посудом та побутовою технікою) виконує самостійно та у повному обсязі. Види складних дій (прийом ліків, користування телефоном, розпоряджання особистими фінансами) виконує самостійно та у повному обсязі. Пересування обмежується помешканням. У рідких випадках може пересуватися на невеликі відстані із супроводом пішки або користуватися транспортом. Не може підійматися сходами без сторонньої допомоги. Може вести домашнє господарство невеликого обсягу при великих часових затратах. Не може прати великі речі. Може потребувати часткової сторонньої допомоги під час купання у ванні чи душі, одягання та взування, приготування та прийому їжі. Потребує допомоги у здійсненні покупок чи отриманні послуг. Особа, яка потребує надання соціальних послуг, має виражену залежність від сторонньої допомоги та догляду з урахуванням наявних обмежень у життєдіяльності, умов проживання і факторів ризику. Часткова залежність становить до 90 відсотків випадків виконання простих та складних дій
	43-53 бали	6	Може вмиватися, розчісуватися, чистити зуби, взуватися і вдягатися, приймати їжу з частковою сторонньою допомогою. Може частково контролювати акти сечовиділення та дефекації.

Група рухової активності	Сума балів за шкалами оцінки виконання елементарних та складних дій	Ступінь	Характеристика ступеня індивідуальної потреби
			Пересування в більшості випадків обмежене кімнатою. У рідких випадках може виходити у двір із супроводом. Приймає ванну чи душ із сторонньою допомогою. Користується туалетом із сторонньою допомогою (потребує допомоги для збереження рівноваги, під час вдягання, роздягання). Основні види домашнього господарства вести не може. Може приготувати прості страви та випрати невеликі речі. Потребує допомоги у здійсненні покупок чи отриманні послуг. Може користуватися телефоном. Приймає лікарські засоби самостійно чи з незначною допомогою. Може розпоряджатися особистими коштами. Особа, яка потребує надання соціальних послуг, має виражену залежність від сторонньої допомоги та догляду з урахуванням наявних обмежень у життєдіяльності, умов проживання і факторів ризику. Часткова залежність становить до 60 відсотків і більше випадків виконання простих і складних дій
	32-42 бали	7	Може вмиватися, розчісуватися, чистити зуби, взуватися і вдягатися, приймати їжу, приймати ванну чи душ із сторонньою допомогою. Користується туалетом із сторонньою допомогою (потребує допомоги для збереження рівноваги, під час вдягання, роздягання). Пересування обмежене кімнатою. Під час переходу з ліжка на крісло іноді потребує мінімальної допомоги чи нагляду. Не може вести домашнє господарство, готувати прості страви, прати. Викликає труднощі самостійний прийом лікарських засобів. Часто не може розпоряджатися власними коштами. Може користуватися телефоном з незначною допомогою. Особа, яка потребує надання соціальних послуг, повністю залежна від сторонньої допомоги та догляду з урахуванням наявних обмежень у життєдіяльності, умов проживання і факторів ризику. Часткова залежність становить близько 50

Група рухової активності	Сума балів за шкалами оцінки виконання елементарних та складних дій	Ступінь	Характеристика ступеня індивідуальної потреби
			відсотків випадків виконання простих і складних дій
V група	25-31 бал	8	Приймає ванну чи душ, вмивається, розчісується, чистить зуби, вдягається, взувається із сторонньою допомогою. Потребує часткової допомоги під час прийому їжі. Акти сечовиділення та дефекації може контролювати повністю або частково. Пересування обмежене ліжком та простором навколо нього. Під час переходу з ліжка на крісло може потребувати часткової сторонньої допомоги. Користуватися туалетом може самостійно чи із сторонньою допомогою (крісло-туалет біля ліжка чи судно). Користується телефоном чи має труднощі під час користування ним. Не може самостійно готувати їжу, вести домашнє господарство, прати, займатися рукоділлям. Не може самостійно приймати лікарські засоби та розпоряджатися особистими коштами. Особа, яка потребує надання соціальних послуг, повністю залежна від сторонньої допомоги. Часткова залежність становить менше ніж 50 відсотків випадків виконання простих і складних дій та обумовлена станом здоров’я і можливістю пересування
	12-24 бали	9	Особа, яка потребує надання соціальних послуг, постійно перебуває у ліжку. Потребує сторонньої допомоги під час переходу з ліжка на крісло. Може здійснювати активні рухи у межах ліжка. Може самостійно сидіти. Сідає самостійно чи з незначною допомогою. Контролює акти сечовиділення та дефекації частково чи повністю. Користується судном чи кріслом-туалетом. Особа, яка потребує надання соціальних послуг, повністю залежна від сторонньої допомоги
	0-11 балів	10	Особа, яка потребує надання соціальних послуг, постійно перебуває у ліжку. Пересувається тільки із сторонньою допомогою. Вмивання, купання, вдягання та роздягання, прийом їжі здійснює тільки із сторонньою допомогою.

Група рухової активності	Сума балів за шкалами оцінки виконання елементарних та складних дій	Ступінь	Характеристика ступеня індивідуальної потреби
			Не сідає самостійно та не може сидіти. Не контролює акти сечовиділення та дефекації. Необхідний постійний цілодобовий догляд.
			Особа, яка потребує надання соціальних послуг, повністю залежна від сторонньої допомоги

2. Вивчення питання щодо можливості виконання особою, яка потребує надання соціальних послуг, різних видів життєдіяльності здійснюється за допомогою анкетування, яке проводиться з використанням шкали оцінки можливості виконання елементарних дій (таблиця 1) та шкали оцінки можливості виконання складних дій (таблиця 2) з метою визначення:

залежності від будь-якої сторонньої допомоги (фізичної, психологічної, нагляду);

можливості самостійно задовольняти свої основні життєві потреби;

ступеня залежності та передбачуваної тривалості індивідуальної потреби у сторонній допомозі, причин, що її викликають.

3. Ступінь залежності особи, яка потребує надання соціальних послуг, від сторонньої допомоги визначається оптимальним для конкретної ситуації методом:

опитування особи, яка потребує надання соціальних послуг, членів її сім'ї, законних представників;

здійснення фахівцями уповноваженого органу безпосереднього спостереження за особою, яка потребує надання соціальних послуг.

4. Застосування зазначених у таблицях 2 і 3 шкал передбачає, що в обраних позиціях повинні бути відображені реальні дії особи, яка потребує надання соціальних послуг, за попередні 24-48 годин (у разі потреби оцінка проводиться за довший період).

5. За шкалою оцінки можливості виконання елементарних дій оцінюється повсякденна діяльність особи, яка потребує надання соціальних послуг, за допомогою 10 критеріїв, що стосуються сфери самообслуговування та можливості пересуватися (таблиця 2). Оцінка рівня виконання елементарних дій проводиться за сумою балів, визначених для кожної особи, яка потребує надання соціальних послуг, за кожним із розділів цієї шкали. Максимальний результат становить 100 балів, мінімальний - 0 балів.

Таблиця 2

Шкала оцінки можливості виконання елементарних дій

Порядковий номер	Критерій	Характеристика	Бали
1	Прийом їжі	приготування до прийому їжі та прийом їжі здійснює самостійно, користується посудом, столовими приборами та побутовою технікою без труднощів	10
		приготування до прийому їжі та прийом їжі здійснює самостійно, але за довший проміжок часу	9

Порядковий номер	Критерій	Характеристика	Бали
		приготування до прийому їжі та прийом їжі здійснює самостійно із застосуванням спеціального посуду та технічних засобів реабілітації	8
		приймає їжу самостійно або за допомогою технічних засобів реабілітації, але не може приготуватися до прийому їжі (покласти їжу в тарілку чи налити рідину у склянку тощо)	6
		потребує нагляду чи незначної сторонньої допомоги під час приготування до прийому їжі та прийому їжі (наприклад, під час розрізання продуктів харчування, приготування бутербродів тощо) (до 25 відсотків дій чи часу)	5
		необхідний постійний нагляд або часткова допомога під час прийому їжі (до 50 відсотків дій чи часу приймання їжі)	3
		потребує значного обсягу допомоги під час прийому їжі	1
		не може самостійно приймати їжу	0
2	Купання	приймає ванну чи душ самостійно без труднощів	5
		приймає ванну чи душ самостійно з труднощами	4
		потребує нагляду чи незначної сторонньої допомоги під час прийому ванни чи душу, наприклад під час виходу з ванни чи душу, роздягання (до 25 відсотків дій чи часу)	3
		потребує сторонньої допомоги під час прийому ванни чи душу (до 50 відсотків дій чи часу)	2
		потребує значного обсягу сторонньої допомоги під час прийому ванни чи душу	1
		купання здійснюється тільки із сторонньою допомогою в межах ліжка, у тому числі за допомогою ванни каркасної складної	0
3	Особистий туалет (вмивання, розчісування, чищення зубів, гоління, маніпуляції із зубними протезами)	самостійно без труднощів	5
		самостійно з труднощами	4
		потребує нагляду чи незначної сторонньої допомоги (до 25 відсотків дій чи часу)	3
		потребує сторонньої допомоги (до 50 відсотків дій чи часу)	2
		потребує значного обсягу сторонньої допомоги	1
		не може самостійно	0
4	Одягання і взування	вдягається і взувається самостійно без труднощів	10
		вдягається і взувається самостійно із застосуванням технічних засобів реабілітації без труднощів	9

Порядковий номер	Критерій	Характеристика	Бали
		повільно вдягається і взувається самостійно або із застосуванням технічних засобів реабілітації	8
		з труднощами вдягається і взувається самостійно або із застосуванням технічних засобів реабілітації	7
		під час вдягання і взування потребує нагляду чи незначної сторонньої допомоги, наприклад під час застібання ґудзиків, зав'язування шнурків (до 25 відсотків дій чи часу)	5
		потребує сторонньої допомоги під час вдягання і взування (до 50 відсотків дій чи часу)	3
		потребує значного обсягу сторонньої допомоги під час вдягання і взування	1
		не може самостійно вдягатися і взуватися	0
5	Контроль дефекації	повністю контролює дефекацію, у разі потреби може використовувати клізму чи свічки без сторонньої допомоги	10
		має функціонуючу колостому, за якою доглядає із застосуванням калоприймача самостійно	8
		випадкові інциденти не частіше ніж один раз на тиждень або потребує допомоги під час використання клізми і свічок (не частіше ніж один раз на тиждень)	5
		періодично (два - три рази на тиждень) не контролює дефекацію, або потребує використання клізми за допомогою надавача соціальної послуги, або має функціонуючу колостому, за якою може доглядати із застосуванням калоприймача самостійно з частковою сторонньою допомогою	2
		практично не контролює дефекацію (порушення більше ніж три рази на тиждень), за колостомою доглядати самостійно не може	1
		постійно не контролює дефекацію або потребує застосування клізми чи догляду за колостомою, що здійснюється надавачем соціальної послуги	0
6	Контроль сечовиділення	повністю контролює сечовиділення без сторонньої допомоги	10
		самостійно справляється з уростомою із застосуванням сечоприймача та інших спеціальних засобів або самостійно справляється з катетером	8
		випадкові інциденти не частіше одного разу на добу	5
		періодично (два - три рази на добу) не контролює сечовиділення або є функціонуюча уростома, за якою може доглядати із застосуванням сечоприймача із частковою сторонньою допомогою	2

Порядковий номер	Критерій	Характеристика	Бали
		практично не контролює сечовиділення (порушення більше ніж три рази на добу), за уростомою самостійно доглядати не може, використовуються памперси	1
		постійно не контролює сечовиділення чи потребує використання катетера, яким не може користуватися самостійно; постійно використовуються памперси або відмовляється від їх використання (внаслідок психічних порушень чи з інших причин)	0
7	Відвідування туалету	відвідує туалет самостійно без труднощів	10
		відвідує туалет самостійно із застосуванням технічних засобів реабілітації	9
		насилу відвідує туалет із використанням крісла-туалету, технічних засобів реабілітації без сторонньої допомоги	7
		потребує незначної сторонньої допомоги та нагляду під час відвідування туалету, застосування крісла-туалету, наприклад для збереження рівноваги, під час роздягання, вдягання та інших дій	5
		потребує значної сторонньої допомоги під час відвідування туалету	3
		потребує постійної сторонньої допомоги під час відвідування туалету	2
		не може відвідувати туалет, для фізіологічних потреб необхідне застосування спеціальних засобів (судно, памперси) безпосередньо у ліжку	0
8	Вставання і перехід з ліжка	переходить самостійно без труднощів	15
		переходить за допомогою технічних засобів реабілітації	12
		під час переходу потребує нагляду (чи мінімальної допомоги)	10
		переходить самостійно чи за допомогою технічних засобів реабілітації з труднощами	7
		самостійно сидить у ліжку, під час переходу необхідна часткова стороння допомога	5
		сидить, але перехід здійснюється за постійної сторонньої допомоги	3
		сідає і сидить тільки за підтримки, перехід здійснюється за постійної сторонньої допомоги	1
		не може сидіти в ліжку та встати з ліжка навіть за сторонньої допомоги	0
9	Пересування	пересувається без сторонньої допомоги на відстань більше ніж 500 метрів, ходить помешканням без сторонньої допомоги	15

Порядковий номер	Критерій	Характеристика	Бали
		пересувається самостійно без сторонньої допомоги на відстань більше ніж 500 метрів із застосуванням технічних засобів реабілітації, ходить помешканням без сторонньої допомоги	14
		пересувається самостійно без сторонньої допомоги на відстань більше ніж 500 метрів із застосуванням технічних засобів реабілітації повільно та з труднощами, ходить помешканням без сторонньої допомоги	11
		пересувається із сторонньою допомогою в межах 500 метрів, ходить помешканням без сторонньої допомоги	10
		пересувається самостійно на відстань до 100 метрів або пересувається за допомогою крісла-коляски, ходить помешканням повільно із зупинками на відпочинок	5
		пересувається на відстань до 100 метрів із застосуванням технічних засобів реабілітації, ходить помешканням з труднощами	3
		пересувається на відстань до 100 метрів тільки із сторонньою допомогою, ходить помешканням із сторонньою допомогою	2
		не може самостійно пересуватися на відстань більше ніж 50 метрів	0
10	Підйом сходами	самостійно підіймається сходами	10
		підіймається сходами самостійно за допомогою технічних засобів реабілітації	9
		потребує багато часу для самостійного чи за допомогою технічних засобів реабілітації підйому сходами	7
		потребує незначної сторонньої допомоги (чи нагляду)	5
		підіймається сходами тільки із сторонньою допомогою	2
		не може підійматися сходами навіть із сторонньою допомогою	0
	Сума балів		

6. Шкала оцінки можливості виконання складних дій оцінює складні дії особи, яка потребує надання соціальних послуг, за допомогою дев’яти критеріїв (таблиця 3). Оцінка рівня виконання складних дій проводиться за сумою балів, визначених для кожної особи, яка потребує надання соціальних послуг, за кожним із розділів цієї шкали. Максимальний результат становить 27 балів, мінімальний - 10 балів.

Таблиця 3

Шкала оцінки можливості виконання складних дій

Порядковий номер	Критерій	Характеристика	Бали
1	Користування телефоном	користується телефоном самостійно	3
		користується тільки спеціально обладнаним телефоном (наприклад, через слабкий слух чи зір)	2,5
		користується телефоном з невеликою допомогою чи набираючи тільки добре знайомі номери	2
		спілкується телефоном, якщо інша людина набере необхідний номер	1,5
		не може користуватися	1
2	Пересування на відстані понад 1000 метрів	пересувається самостійно, у тому числі громадським транспортом чи на таксі, планує поїздки самостійно	3
		пересувається самостійно, у тому числі громадським транспортом чи на таксі, після докладних словесних інструкцій	2,5
		пересувається самостійно, із незначною сторонньою допомогою, у тому числі громадським транспортом чи на таксі	2
		пересувається громадським транспортом чи на таксі тільки з постійним супроводом	1,5
		не пересувається	1
3	Дрібні покупки в магазині	робить покупки самостійно	3
		робить покупки з незначною допомогою	2
		робить покупки за умови сторонньої допомоги та супроводу	1,5
		не може робити покупки	1
4	Приготування їжі	готує самостійно	3
		готує із напівфабрикатів	2,5
		готує з незначною допомогою	2
		тільки розігріває їжу	1,5
		не може готувати	0
5	Ведення домашнього господарства	веде господарство самостійно	3
		виконує самостійно нетрудомісткі види робіт	2,5
		веде господарство з незначною допомогою	2
		потребує сторонньої допомоги під час виконання більше ніж половини робіт	1,5
		не може вести домашнє господарство	1
6	Дозвілля, у тому числі рукоділля	дозвілля організовує самостійно	3
		деякі види дозвілля організовує самостійно	2,5
		дозвілля організовує самостійно з незначною допомогою	2
		не може самостійно організувати своє дозвілля	1

Порядковий номер	Критерій	Характеристика	Бали
7	Прання	пере самостійно	3
		пере самостійно тільки за допомогою пральної машини	2,5
		пере самостійно із незначною допомогою, наприклад під час розвішування білизни	2
		потребує значного обсягу сторонньої допомоги	1,5
		не може прати	1
8	Прийом лікарських засобів	приймає лікарські засоби самостійно (правильно дозуючи та у відповідний час)	3
		приймає лікарські засоби самостійно з незначною допомогою (у разі дозування лікарських засобів та нагадування про необхідність їх прийняти)	2
		не може самостійно приймати лікарські засоби	1
9	Розпорядження особистими коштами	розпоряджається самостійно	3
		розпоряджається самостійно з незначною допомогою	2
		здійснює поточні витрати самостійно, але планувати бюджет не може	1,5
		розпоряджатися не може	1
	Сума балів		

Таблиця 4

Показники оцінки навичок проживання для громадян похилого віку з когнітивними порушеннями за основними ознаками

“_____” _____ 20___ р.

Прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності) особи, яка потребує надання соціальних послуг з догляду на непрофесійній основі: _____

Організація харчування

Найнижчий рівень навичок
- □ миє руки перед споживанням харчових продуктів без нагадування
- □ розуміє, які харчові продукти можна їсти без приготування, а які потрібно обробляти та готувати
- □ знає, що овочі та фрукти потрібно мити, чистити
- □ користується столовими приборами, такими як ложка, виделка
- □ прибирає після себе посуд із столу

Базовий рівень навичок
- □ миє руки перед вживанням чи приготуванням харчових продуктів
- □ поводиться належним чином за столом
- □ може замовити харчові продукти у закладах громадського харчування

	□ знає про харчові продукти, які рекомендовано вживати для підтримки здорового способу життя □ знає назви кухонного приладдя та те, як його використовувати
Задовільний рівень навичок	□ може замовити харчові продукти у закладах громадського харчування, використовуючи меню □ може приготувати сніданок чи обід на одну людину □ може скласти список необхідних покупок для походу в магазин □ може ефективно і безпечно використовувати кухонне приладдя для приготування харчових продуктів (ножі, тертки, консервні ножі, картоплечистки тощо) □ уміє правильно накрити на стіл
Добрий рівень навичок	□ виявляє харчові продукти, які швидко псуються і повинні зберігатися в холодильнику □ розрізняє ознаки зіпсованих харчових продуктів □ уміє дотримуватися інструкцій з приготування консервованих або заморожених продуктів □ уміє купувати харчові продукти для тижневого меню та не перевищувати бюджет на харчові продукти □ уміє здійснити покупки у магазині (обрати товари із списку покупок та сплатити за них касиру)
Високий рівень навичок	□ готує страви за рецептами □ уміє змінити рецепт, щоб приготувати страву для більшої чи меншої кількості людей □ розуміє, як використовувати товари до закінчення строку придатності для запобігання їх псуванню □ уміє планувати щотижневе меню із поживних страв □ розуміє та вміє порівнювати ціни в різних магазинах
Найнижчий рівень навичок	□ одягається з допомогою інших осіб □ користується туалетом і купається з допомогою інших □ миє руки, чистить зуби, розчісує волосся з допомогою □ може поголитися з допомогою (для чоловіків); може з допомогою дотримуватися правил особистої гігієни, зокрема під час менструального циклу (для жінок) □ замінює брудний одяг з нагадуванням/допомогою
Базовий рівень навичок	□ самостійно одягається і взувається відповідно до сезону □ знає, коли потрібно змінити білизну і брудний одяг □ самостійно купається □ використовує мило, шампунь, дезодорант, крем для гоління, інші засоби з урахуванням статі □ регулярно самостійно чистить зуби

Задовільний рівень навичок	□ регулярно приймає душ та миється □ доглядає за волоссям, підтримує його чистим та охайним □ може самостійно скористатися послугами перукарні □ одягається в достатньо чистий одяг □ сушить взуття за потреби
Добрий рівень навичок	□ може читати етикетки на одязі та визначити спосіб прання відповідних речей □ може сортувати одяг для прання в пральній машині □ знає вартість та може запланувати в бюджеті гроші для спеціальних процедур з волоссям, нігтями (фарбування, плетіння, манікюр тощо) □ може самостійно прасувати одяг □ може пришивати гудзики і робити дрібний ремонт одягу
Високий рівень навичок	□ може прати речі руками, виконуючи інструкції на етикетці □ знає, який одяг потрібно одягнути майже для будь-якої події □ за потреби може віднести до ательє одяг для складного ремонту, орієнтується в послугах ательє та цінах □ знає, яка косметика підходить саме йому/їй □ уміє безпечно користуватися побутовою технікою для догляду за власною зовнішністю (феном, електробритвою, електроепілятором тощо)

Здоров’я

Найнижчий рівень навичок	□ може сказати, що погано себе почуває □ може показати/сказати, де болить □ знає, що таке ліки і де вони зберігаються і продаються □ не бере ліки без дозволу □ розуміє, що у разі хвороби потрібно звертатися до лікаря
Базовий рівень навичок	□ знає, що не можна брати чужі ліки, і не бере їх □ знає, що вживання наркотиків, алкоголю або тютюну шкодить здоров’ю □ знає основи анатомії людини □ знає про методи контрацепції □ знає, як і де отримати невідкладну медичну допомогу
Задовільний рівень навичок	□ може розпізнавати та описувати симптоми застуди, грипу та інших найбільш поширених захворювань □ особисто надає згоду на медичні втручання □ знає, що робити при незначному порізі, опіку чи як витягнути скабку □ розуміє ризики вагітності та захворювань, що передаються статевим шляхом □ розуміє ризики зловживання наркотиками і алкоголем

Добрий рівень навичок	□ може доглядати за собою під час застуди чи грипу, виміряти собі температуру □ розпізнає/правильно вживає ліки, які продаються без рецептів □ може викликати лікаря або записатися до нього на прийом і дотримуватися лікарських інструкцій □ вміє без нагляду безпечно приймати ліки, що входять до аптечки першої допомоги □ знає методи контролю народжуваності (контрацепції), як їх отримати і запобігти поширенню захворювань, що передаються статевим шляхом
Високий рівень навичок	□ усвідомлює необхідність здорового та безпечного харчування, фізичних вправ та інших профілактичних заходів для здорового способу життя □ може визначити, коли треба звернутися в лікарню за невідкладною допомогою та коли піти до лікаря загальної практики — сімейного лікаря чи до закладу охорони здоров'я □ усвідомлює необхідність повноцінного сну та прогулянок на свіжому повітрі □ знає про заклади планування сім'ї □ знає, що таке належне допологове спостереження

Утримання помешкання

Найнижчий рівень навичок	□ знає, що потрібно дотримуватися чистоти в помешканні □ відрізняє брудне помешкання від чистого □ може прибрати брудний посуд із столу □ знає назви основних предметів для прибирання і де вони зберігаються □ може скласти свій одяг з допомогою інших
Базовий рівень навичок	□ може мити посуд, використовуючи мийні засоби та гарячу воду □ може замінити лампочку □ може застелити ліжко □ може самостійно винести сміття □ як правило, кладе речі на свої місця
Задовільний рівень навичок	□ вміє правильно використовувати пилосос і чистити його, чистити туалет та ванну □ може міняти постільну білизну □ знає, як не допустити засмічення раковини та унітаза □ знає, як підмітати та мити підлогу, вікна, витирати пил □ знає відповідні мийні засоби для різних видів очищення
Добрий рівень навичок	□ знає, як користуватися вантузом для пробивання туалету чи раковини □ може розморожувати холодильник, якщо це необхідно □ знає, як економити енергію і воду

	□ виконує рутинні та генеральні прибирання, щоб підтримувати будинок в достатньо чистому стані □ правильно використовує ящики і шафи для зберігання речей
Високий рівень навичок	□ знає, що ремонт має виконувати власник будинку, і може подати запит щодо проведення ремонтних робіт □ може виконати невеликий побутовий ремонт □ може поміняти запобіжник або вимикач □ може виміряти вікно для встановлення жалюзі чи штор □ знає, як позбутися тарганів і як не завести шкідників тощо

Додержання правил поведінки, безпеки і порядку у разі виникнення надзвичайних ситуацій

Найнижчий рівень навичок	□ знає про типові небезпечні ситуації і про їх наслідки □ знає про необхідність звернутися по допомогу у складних ситуаціях □ знає, що у небезпечну ситуацію можуть потрапити і близькі люди, яким потрібна буде допомога □ розрізняє звукові та візуальні сигнали небезпеки □ виконує інструкції доглядальника або професійного рятувальника у разі небезпечної ситуації
Базовий рівень навичок	□ знає функції поліції, швидкої допомоги та служби пожежної безпеки, а також номери телефонів, за якими можна викликати кожну із служб □ знає, що несправні прилади можуть призвести до пожежі. □ знає правильний спосіб утилізації недопалків, якщо палить □ вміє закривати і відкривати двері та вікна □ розуміє, що таке пожежна сигналізація і що робити у разі її спрацювання
Задовільний рівень навичок	□ знає правила купання у водоймі та дотримується їх □ знає, як правильно зберігати мийні засоби □ дотримується правил безпеки при побутовому використанні мийних засобів та електроприладів □ може, як правило, визначити, коли потрібна професійна медична допомога, викликати служби пожежної безпеки, поліції □ знає, як користуватися вогнегасником
Добрий рівень навичок	□ знає правила купання у водоймі та дотримується їх □ знає, як правильно зберігати мийні засоби □ дотримується правил безпеки при побутовому використанні мийних засобів та електроприладів □ може, як правило, визначити, коли потрібна професійна медична допомога, виклик служби пожежної безпеки, поліції □ знає, як користуватися вогнегасником

Високий рівень навичок	□ уміє плавати □ знає і застосовує на практиці застережні заходи для орієнтації у місті або на місцевості □ чітко виконує правила спілкування з незнайомцями, не ініціює контактів з незнайомими людьми □ уміє безпечно користуватися газовою плитою □ знає, що робити, коли зупинився ліфт

Міжособистісні відносини

Найнижчий рівень навичок	□ відрізняє чужих людей від близького оточення □ дивиться в очі іншій людині та потискає руку, якщо інша людина це пропонує □ проявляє інтерес до людей навколо себе, спостерігає за ними □ демонструє адекватні мімічні реакції □ адекватно коментує картинки про стосунки між людьми та їх взаємодію
Базовий рівень навичок	□ може реагувати на звернення та відповідати на прості запитання □ може визначити одного друга □ може недовго поговорити з іншою людиною (обличчя в обличчя) □ спілкується принаймні з однією людиною на тиждень □ розрізняє сімейні стосунки від приятельських і виробничих (ділових)
Задовільний рівень навичок	□ може представитися, зокрема попросивши інших представити себе □ розуміє межі спілкування, не завдає шкоди іншим людям □ може звернутися по допомогу □ може пояснити власні почуття □ може визначити стосунки, які можуть бути шкідливі або небезпечні
Добрий рівень навичок	□ може визначити свої сильні сторони і потреби (з допомогою, якщо необхідно) □ бере активну участь у роботі громадської організації □ знає, де можна отримати допомогу, якщо сам не в змозі вирішити міжособистісні конфлікти □ утримується від фізичного насильства як засобу вирішення міжособистісних конфліктів □ знає, як сказати “ні” тому, хто намагався переконати його/її зробити щось неправильне, уникає стосунків, які ображають чи несуть небезпеку
Високий рівень навичок	□ визначає та висловлює гнів або інші сильні почуття належним чином, проговорює проблеми □ може розробити реалістичний план з відповідними кроками для досягнення цілей і виконати його з чиєюсь допомогою

□ може передбачити з обмеженою участю інших, які наслідки можуть бути пов’язані з різними варіантами поведінки
□ знає, як висловити людині свою повагу та подяку
□ може описати зв’язок між діями і наслідками

Знання ресурсів громади

Найнижчий рівень навичок

□ знає, що існують магазини, школи, поліклініки, лікарні тощо, куди звертаються люди
□ знає, що в певних установах потрібно платити за послуги
□ знає, де розташований найближчий супермаркет або торговий центр
□ знає про існування парків, закладів громадського харчування, кінотеатрів тощо для проведення дозвілля та відпочинку
□ може назвати по іменах своїх сусідів

Базовий рівень навичок

□ знає, як отримати потрібну інформацію по телефону
□ може подзвонити найближчим родичам чи знайомим для вирішення певних проблем
□ знає, до кого звернутися у випадку поранення або хвороби
□ знає, як отримати доступ до харчових продуктів та притулку в екстрених ситуаціях
□ знає, як користуватися посвідченням для безоплатного проїзду в транспорті, пільгового придбання харчових продуктів, отримання знижок в певних торгових мережах

Задовільний рівень навичок

□ знає, де розташоване районне управління соціального захисту і з якими питаннями можна туди звернутися
□ знає ті установи соціальної інфраструктури, де послуги надаються безоплатно
□ може використовувати довідники, щоб отримати інформацію
□ знає місцезнаходження найближчої недержавної організації
□ знає розташування найближчого поштового відділення та як користуватися його послугами

Добрий рівень навичок

□ знає, до кого звернутися, якщо є проблеми з отриманням комунальних послуг
□ знає, де і як вирішуються питання щодо військового обліку
□ знає, до якої релігійної громади може звернутися по допомогу
□ знає “спеціалізовані” ресурси в громаді (консультування щодо психічного здоров’я, консультування як споживача, клініки щодо репродуктивного та сексуального здоров’я, офіси допомоги особам з інвалідністю, контролю за тваринами, місця масового відпочинку тощо)
□ розуміє важливість проведення благодійних заходів і з готовністю бере в них участь

Високий рівень навичок	□ знає, хто обраний владним представником (депутатом) від територіальної громади і як до нього звернутися по допомогу □ має абонентський квиток для відвідування спортивного клубу або басейну □ знає, де розташовані спеціалізовані громадські організації, в яких можна отримати допомогу □ знає, від яких благодійних програм можна отримати допомогу і яким чином (харчування, одяг, волонтерська допомога тощо) □ має постійних друзів, родичів, приятелів, які регулярно надають психологічну підтримку та практичну допомогу у вирішенні певних життєвих ситуацій
	Обізнаність у юридичній сфері
Найнижчий рівень навичок	□ може назвати своє ім’я та прізвище □ може назвати імена своїх опікунів/доглядальників □ відрізняє власні речі від чужих □ знає назву та розташування закладу з питань соціального соціального захисту, освіти чи забезпечення денної зайнятості, який регулярно відвідує □ за відсутності матері/доглядальника знає, до кого звернутися по допомогу
Базовий рівень навичок	□ має номер телефону особи, якій може подзвонити при певних життєвих негараздах □ розуміє, які дії порушують закон та які будуть наслідки від такої поведінки □ знає, хто такий поліцейський, юрист, нотаріус □ знає свої основні права □ може висловити правильне припущення про дії інших осіб, які порушують його/її права
Задовільний рівень навичок	□ знає особисті права, якщо його/її заарештовано, а також функції адвоката в цій ситуації □ знає дозволений вік для покупки алкоголю і тютюнових виробів □ розуміє значення поняття “повноліття” в юридичних термінах (те, що можна робити, а що не можна) □ вміє читати договори і розуміє їх значення □ знає, як і де зареєструватися, щоб голосувати
Добрий рівень навичок	□ усвідомлює потребу в юридичній допомозі при підписанні будь-якої угоди □ розуміє, що є безоплатні юридичні послуги і в яких випадках доцільно звертатися за юридичною допомогою □ знає, де і яким чином можна отримати безоплатну юридичну допомогу □ розуміє наслідки підписання контракту або договору оренди □ має уявлення про штрафи за різні види проступків та злочинів

Високий рівень навичок	□ показує себе хорошим громадянином і розуміє права та обов'язки громадянина □ виконує обов'язки волонтера у своїй громаді □ зареєстрований для голосування □ знає, куди йти голосувати □ знає різницю між поняттями "кримінальний злочин", "проступок" і "порушення"

Управління фінансами/обізнаність у сфері споживання

Найнижчий рівень навичок	□ відрізняє гроші від папірців □ розуміє, що гроші заробляють □ розуміє, що в магазині товари без грошей не дають □ відрізняє банк від магазину □ розуміє, у якому магазині, що купують
Базовий рівень навичок	□ розуміє вартість монет та паперових грошей □ може здійснити покупки в магазині та порахувати решту □ має уявлення про різницю між "розкішшю" та "необхідністю" у харчуванні, транспорті, одязі, житлі □ знає різницю між "ціною із знижкою" та "звичайною ціною" □ може визначити спосіб заощадження грошей на покупках
Задовільний рівень навичок	□ знає, як відкрити банківський рахунок (розрахунковий або ощадний) □ знає, як зробити та зняти банківський вклад □ може обмежити бюджет на один тиждень (демонструє деяке вміння заощаджувати) □ розуміє різницю між нарахованою та фактично отриманою заробітною платою □ може використовувати калькулятор, щоб додавати, віднімати, ділити і множити
Добрий рівень навичок	□ з допомогою може скласти місячний бюджет, що покриває витрати для самостійного життя □ стійкий до впливів маркетингових кампаній (розпродажів, акцій, дешевих кредитів тощо) □ знає, як звернутися в банк та отримати виписку з банківського рахунка □ може порівнювати магазини відповідно до цін у них □ знає, як обрізати і використовувати різноманітні акційні купони
Високий рівень навичок	□ може заощадити та відкласти кошти для непередбачуваних ситуацій, сезонних рахунків тощо □ розуміє, що означають покупки в кредит, відсотки та пеня □ розуміє відрахування із заробітної плати, податки □ може заповнити коротку форму для податкової декларації □ має регулярну програму заощадження

Обізнаність у сфері нерухомості

Найнижчий рівень навичок	□ може відрізнити житловий будинок від будинку іншого призначення □ може сказати, в якому будинку проживає (приватний чи багатоквартирний) □ знає людей, з якими проживає в будинку □ знає працівників, які регулярно надають йому послуги для задоволення базових потреб (догляду) □ розуміє, до кого звертатися з питаннями про умови проживання
Базовий рівень навичок	□ розуміє поняття “здається в оренду” □ знає, як дістатися до аварійного виходу в будівлі □ може правильно написати свою адресу □ розрізняє в межах спільного приміщення, до яких кімнат може входити без дозволу, а до яких має постукати □ може самостійно без допомоги користуватися ліфтом
Задовільний рівень навичок	□ може читати і розуміє оголошення про оренду □ розуміє основні терміни (власне житло, оренда, попросити довідку тощо) □ може розрахувати витрати, пов’язані з орендою різного виду житла □ знає правила поведінки із сусідами □ уміє звернутися по допомогу, щоб орендувати житло
Добрий рівень навичок	□ може визначити тип житла, що можна орендувати в рамках власного бюджету і відповідає сучасним вимогам щодо житла □ може розрахувати початковий внесок (депозити, плата за підключення, застава, оренда — перший місяць, придбання меблів та інших предметів домашнього вжитку) □ може заповнити орендну заяву і обговорити її з орендодавцем □ знає, що потрібно оглянути квартиру, щоб переконатися, що господар будинку надав правдиву інформацію про квартиру та сусідів □ розуміє наслідки, якщо права інших мешканців щодо майна чи можливого шуму не дотримуються
Високий рівень навичок	□ демонструє здатність налагоджувати контакт та спілкуватися з іншими мешканцями та орендодавцем □ знає, як отримати допомогу, якщо є конфлікт з орендодавцем □ може викликати майстра у сфері комунальних послуг за необхідності □ уміє враховувати права інших співмешканців при проживанні в орендованій квартирі □ може регулярно сплачувати орендну плату та комунальні платежі

Користування транспортом

Найнижчий рівень навичок	□ знає, що можна пересуватися за допомогою транспорту □ може відрізнити громадський транспорт від приватного, вантажівку від легкового автомобіля □ розрізняє різні види громадського транспорту □ знає, що за проїзд у громадському транспорті потрібно платити □ розуміє важливість дотримання правил дорожнього руху
Базовий рівень навичок	□ розуміє важливість безпеки та використовує ремені безпеки під час поїздки в автомобілі □ ознайомлений із будь-якими формами доступного громадського транспорту □ знає найближчі зупинки громадського транспорту біля свого будинку □ знає вартість користування кожним видом громадського транспорту □ може самостійно дістатися на громадському транспорті від дому до установи, яку відвідує регулярно
Задовільний рівень навичок	□ може безпечно їздити на велосипеді □ вміє сплатити вартість поїздки або пред'явити документ про пільговий проїзд □ усвідомлює наслідки водіння без прав та страхування □ знає, як викликати таксі та приблизну вартість поїздки на таксі □ якщо є пояснення, може їздити в громадському транспорті з кількома пересадками
Добрий рівень навичок	□ може організувати щоденне пересування транспортом на роботу чи на навчання □ знає, що потрібно зробити, щоб отримати права водія □ знає дорожні знаки □ може полагодити велосипед □ може орієнтуватися по карті
Високий рівень навичок	□ може скористатися альтернативним маршрутом громадського транспорту у разі, коли регулярний маршрут не працює □ знає, як здійснювати основне обслуговування автомобіля □ може оцінити вартість утримання та експлуатації автомобіля на місяць/рік, включаючи вклади і страхування □ уміє знайти інформацію про проїзд у громадському транспорті до іншого населеного пункту □ може здійснити проїзд в обидва кінці на міжміському громадському транспорті

Організація навчального процесу

Найнижчий рівень навичок	□ вміє читати □ розрізняє поняття "один" і "багато" на прикладі конкретних предметів

	□ може у складі групи проводити певний період часу за трудовою діяльністю (працетерапією) і для виконання роботи готовий освоювати певні трудові навички □ відрізняє робочий час від дозвілля і поводить себе відповідно □ розуміє, що кожен повинен працювати і що необхідно добре вчитися, щоб працювати
Базовий рівень навичок	□ виявляє уподобання у певній сфері трудової діяльності під час групових занять із працетерапії □ виявляє бажання освоювати нові трудові навички під час групових або індивідуальних трудових занять □ розуміє поняття “професія” і виявляє бажання набути певної професії □ має реалістичний погляд на свою майбутню професію □ розуміє, що таке школа, професійне училище, технікум, університет
Задовільний рівень навичок	□ може заповнювати форми при вступі на освітні програми □ має загальне уявлення про те, яка освіта необхідна для роботи, яку він/вона хоче виконувати □ може обговорювати освітні/професійні плани з вчителями/консультантами □ знає, як дізнатися про умови для вступу на освітні програми □ має уявлення про те, де зможе працювати після отримання бажаної освіти
Добрий рівень навичок	□ знає, як писати конспекти □ розуміє різницю між лекцією та практичним заняттям □ розуміє освітні потреби/навички, необхідні для обраної роботи □ знає вартість навчальних курсів □ розуміє, що таке стипендія і як її отримати
Високий рівень навичок	□ може вибрати заклад освіти, де можна здобути бажану професію □ знає, де знайти і як отримати доступ до освіти або професійної підготовки в громаді □ знає, як отримати фінансову допомогу для додаткової освіти □ розуміє перспективи та можливі стандарти життя відповідно до рівня освіти і спеціалізованих навичок □ розуміє, що повинен про себе турбуватися сам, якщо буде здобувати освіту в іншому місті і готовий до самостійного проживання і самообслуговування
	Навички пошуку роботи
Найнижчий рівень навичок	□ знає, що дорослій людині потрібно працювати, щоб заробляти на життя □ розрізняє різні види діяльності □ розуміє різницю між працетерапією і найманою працею

	□ усвідомлює, що улюблене заняття може не приносити прибутку □ знає, що на роботі може виникнути потреба робити те, що скажуть, а не те, що хочеш
Базовий рівень навичок	□ знає, що зазвичай працюють у робочі дні, а відпочивають у вихідні □ уміє підготуватися до виходу на роботу вранці (вчасно встати, вдягтися, зібрати необхідні речі, замкнути двері) □ має відповідне уявлення про типи роботи, доступні для нього □ знає, що за роботу людина отримує відповідну заробітну плату □ знає, на яку роботу і на яку оплату може розраховувати
Задовільний рівень навичок	□ може написати стандартну форму заяви на роботу □ може шукати оголошення про роботу та підбирати відповідні вакансії для себе □ може пройти співбесіду, даючи підходящі відповіді на потенційні запитання □ може домовитися про час для проходження співбесіди □ знає про відповідний одяг для співбесіди
Добрий рівень навичок	□ може написати резюме і підготуватися до співбесіди □ може пройти співбесіду □ знає функції Державної служби зайнятості і може до неї звернутися □ знає функції центрів зайнятості, їх філій та розуміє, які послуги вони надають □ може визначити оголошення, розміщені центрами зайнятості
Високий рівень навичок	□ має резюме □ вміє реалістично зважувати переваги однієї роботи над іншою □ розуміє прояви дискримінації на роботі і те, де шукати допомогу в таких випадках □ може реалістично оцінити свою здатність виконувати посадові обов’язки після ознайомлення з ними □ знає, до кого звернутися за консультацією у випадку, якщо необхідно вибрати одну роботу із декількох вакансій і проаналізувати ризики
	Організація роботи (зайнятості)
Найнижчий рівень навичок	□ знає, що потрібно ходити на роботу/у трудові майстерні регулярно □ знає, що на роботі/у трудовій майстерні працюють люди в колективі □ може виконувати роботи/завдання з постійним супроводом, наглядом

	□ потребує частих змін видів діяльності протягом робочого часу □ потребує частих відпочинків протягом робочого часу
Базовий рівень навичок	□ одягається на роботу належним чином □ уміє розрахувати час, щоб дістатися до роботи вчасно □ вчасно звітує про виконану роботу □ знає свої посадові обов'язки і те, як виконувати завдання на роботі □ знає, як зв'язатися з роботодавцем, коли не може вийти на роботу
Задовільний рівень навичок	□ уміє відповідно спілкуватися на роботі □ уміє відрізняти робочі стосунки від приватних, розуміє необхідність дотримуватися трудової дисципліни □ знає, як отримати розрахунковий листок □ знає, через яку поведінку його буде одразу звільнено □ знає, як звернутися по допомогу під час проблем на роботі
Добрий рівень навичок	□ знає, коли має право на відпустку або особистий час □ знає, яка процедура подання та розгляду скарг □ знає, що потрібно зробити, щоб отримати підвищення □ знає, де і коли не можна говорити з колегами □ знає, як упоратися з гнівом у випадку, коли гнів спрямований на керівника, колег або клієнтів
Високий рівень навичок	□ може справлятися з гнівом у більшості випадків □ знає "неписані правила" компанії і може виконувати їх □ знає, як просити про підвищення або збільшення заробітної плати □ знає, що потрібно зробити, щоб мати право на просування по службі □ знає законні права працівника

Таблиця 5

Картка визначення індивідуальних потреб громадянина похилого віку з когнітивними порушеннями

Рівень навичок проживання	Категорії життєдіяльності															
	елементарні дії									складні дії						
	організація харчування	зовнішній вигляд, дотримання правил особистої гігієни	здоров'я	утримання помешкання	додержання правил поведінки, безпеки і порядку дій у надзвичайних ситуаціях	знання ресурсів громади	міжособистісні відносини	обізнаність у юридичній сфері	кількість балів за 8 категоріями	управління фінансами/ обізнаність у сфері споживання	користування транспортом	організація навчального процесу	навички пошуку роботи	організація роботи (зайнятості)	обізнаність у сфері ерухомості	кількість балів по за 6 категоріями
Найнижчий																
Базовий																
Задовільний																
Добрий																
Високий																
Загальна кількість балів																

Комплексне визначення ступеня індивідуальних потреб громадян похилого віку з когнітивними порушеннями здійснюється на підставі оцінки навичок проживання за основними категоріями (таблиця 4), що проводиться відповідно до картки (таблиця 5).

Метою заповнення картки є оцінка навичок проживання особи шляхом визначення кількісних показників потреби в соціальних послугах з догляду на непрофесійній основі, що базується на уніфікованих показниках
рівня володіння навичками виконання елементарних та складних дій
у 14 категоріях життєдіяльності. Результати оцінки зазначаються у висновку та застосовуються за принципом:

найнижчий рівень — від 0 до 111 балів;

базовий рівень — від 112 до 142 бали;

задовільний рівень — від 143 до 244 бали;

добрий рівень — від 245 до 314 балів;

високий рівень — від 315 до 345 балів.

Для кожної з 14 категорій життєдіяльності запропоновано 25 характеристик володіння навичками, поділених за складністю на п’ять рівнів (від найнижчого до високого) по п’ять характеристик для кожного. За кожне підтвердження наявності в особи, яка потребує надання соціальних послуг, певної характеристики нараховується один бал.

Оцінювання навичок проживання починається з найнижчого рівня. До наступного рівня оцінювання переходять за наявності ствердних відповідей щодо всіх п’яти характеристик, за які відповідно зараховується п’ять балів. Якщо на найнижчому рівні ствердними є відповіді на чотири або менше запитань, рівень володіння навичками оцінюється як найнижчий. Якщо на рівнях від базового до високого ствердними є відповіді на одне або два запитання, рівень володіння навичками оцінюється як попередній; якщо ствердними є три або чотири відповіді, зараховується цей рівень володіння навичками.

Особа, яка потребує надання соціальних послуг, може мати високий рівень навичок проживання за однією категорією, але базовий чи найнижчий — за іншою.

Таблиця 6

ПОКАЗНИКИ,
за якими здійснюється комплексне визначення
ступеня індивідуальних потреб дитини, яка потребує
надання соціальних послуг

від _____ 20__ року

Прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності) дитини (отримувача соціальних послуг з догляду на непрофесійній основі):
_____

Вік дитини: _____

Порядковий номер	Категорія участі/діяльності	Опис категорії участі/діяльності*	Обмеження діяльності та участі**				
			виконує необхідні дії та/або бере участь самості-	виконує необхідні дії та/або бере участь за допо-	виконує необхідні дії та/або бере участь за допо-мог	не виконує необхідні дії та/або не бере участь внаслідок наявності	коментарі

			йно, без підтри-мки 3 бали	могою полегшу-ючого фактору (зазначити, якого***) 2 бали	ою іншої людини (родича, особи, що здійснює догляд) 1 бал	важких або абсолют-них порушень здоров'я, вікових особли-востей 0 балів	
Мобільність							
1	Зміна та утримування положення тіла	зміна положення тіла та переміщення з одного місця в інше, наприклад, перекочування з одного боку на інший, сидіння, стояння, підйом з крісла перед ляганням в ліжко і присідання та підйом з положення навприсядки або на колінах; перебування у вимушеному положенні протягом необхідного часу, наприклад, сидячи або стоячи, під час занять; переміщення з однієї поверхні на іншу, наприклад, переміщення уздовж лави або з ліжка на стілець, без зміни положення тіла					
2	Підняття та перенесення об'єктів за допомогою рук	підняття об'єкта з метою його переміщення з нижчого на вищий рівень, наприклад, як при піднятті склянки із столу, та перенесення іграшки чи коробки з однієї кімнати в іншу, наприклад, переміщення уздовж лави або з ліжка на стілець, без зміни положення тіла					
3	Перемі-щення об'єктів нижніми кінцівками	виконання координованих дій з метою переміщення об'єкта за допомогою ніг і стоп, наприклад, удар ногою по м'ячу					

		або штовхання педалей на велосипеді					
4	Ходьба	пересування вздовж поверхні пішки, крок за кроком, так, щоб одна нога завжди торкалася землі, наприклад, вперед, назад або боком					
5	Підйом та подолання перешкод	переміщення вгору або вниз, над поверхнями або предметами, такими як підніжки, сходи, драбини, бордюри тощо					
6	Переміще-ння за допомогою транспорту	пересування як пасажир, наприклад, їзда в автомобілі, автобусі, маршрутному таксі, громадському транспорті (поїзді, трамваї, метро)					
Потреби у допомозі/підтримці:							
УСЬОГО		балів	відсотків****				
Самообслуговування							
1	Догляд за тілом	догляд за тілом, наприклад, шкірою, обличчям, зубами, волоссям, нігтями та геніталіями, в більшому обсязі, ніж миття і витирання					
2	Регулюва-ння сечовипуска-ння	регулювання та керування сечовипусканням, наприклад, повідомлення про потребу в сечовипусканні, прийняття відповідного положення, вибір і знаходження відповідного для сечовипускання місця, правильне поводження із одягом до і після сечовипускання, виконання гігієнічних заходів після сечовипускання					
3	Регулюва-ння дефекації	регулювання та керування дефекацією,					

		наприклад, повідомлення про потребу у дефекації, прийняття відповідного положення, вибір і знаходження відповідного місця для дефекації, поводження з одягом до і після дефекації, виконання гігієнічних заходів після дефекації					
4	Одягання/ роздягання	виконання координованих і послідовних дій під час одягання/ роздягання відповідно до кліматичних і соціальних умов, наприклад одягання та зняття сорочок, спідниць, блузок, брюк, нижньої білизни, панчіх, взуття тощо					
5	Харчування	виконання цілеспрямованих дій під час вживання приготованих харчових продуктів, піднесення їх до рота і споживання відповідно до заведених культурних звичаїв, розрізування або розламування харчових продуктів на шматки, використання столових приборів тощо					
6	Пиття	прийом і тримання напою, піднесення до рота і пиття відповідно до заведених культурних звичаїв, змішування, розливання рідини (напою) для пиття, відкривання пляшки, пиття через соломинку тощо					

7	Догляд за власним здоров'ям	турбота про себе з усвідомленням потреби забезпечити власне перебування у комфортних умовах, за оптимального температурного режиму та достатнього освітлення, вибір і споживання поживних продуктів харчування, що підтримують фізичну форму, слідування медичним рекомендаціям тощо					
8	Турбота про власну безпеку	уникнення ситуаційних ризиків, які можуть призвести до фізичного ушкодження або іншої шкоди уникнення потенційно небезпечних ситуацій, наприклад, неправильного поводження з вогнем або перебігання дороги під час дорожнього руху					
Потреби у допомозі/підтримці:							
УСЬОГО балів відсотків							
Домашній побут							
1	Відвідува-ння магазинів з метою здійснення покупки	вибір та купівля товарів, необхідних для повсякденного життя					
2	Приготува-ння простих страв	допомога, організація, приготування та подача на стіл простих страв із невеликої кількості інгредієнтів, які вимагають легких способів приготування і подачі, наприклад,					

		приготування рису, картоплі					
3	Прання та сушіння білизни та одягу	прання білизни та одягу вручну та розвішування їх для просушування на свіжому повітрі					
4	Чищення кухонної зони та посуду	прибирання після приготування харчових продуктів (миття тарілок, столового приладдя, кухонного столу, підлоги)					
5	Прибирання житла	прибирання житла (витирання пилу, підмітання, миття підлоги)					
6	Використа-ння побутової техніки	використання всіх видів побутової техніки, наприклад, пральної машини, праски, пилососу, посудомийної машини, мікрохвильової печі					
Потреби у допомозі/підтримці:							
УСЬОГО балів відсотків							
Життя в громаді, соціальне та громадське життя							
1	Залученість до життя в громаді	залучення на ігрових майданчиках, в парках, у закладах громадського харчування, на міських площах та інших загальних громадських просторах					
2	Гра	залучення до ігор з правилами або без чітких правил, неорганізованих ігор та спонтанних розваг, наприклад, гри в шахи або карти, настільних ігор або ігор за встановленими правилами, наприклад, в хованки					
3	Спорт	залучення до неофіційно або офіційно організованих ігор або спортивних змагань як					

		поодинці, так і в групі, наприклад, гри в боулінг, гімнастики або футболу					
4	Мистецтво та культура	залучення до культурного життя, наприклад, відвідування театру, кінотеатру, музею або художньої галереї, або до занять мистецтвом, наприклад, участі в виставі, танцях, декламації або читанні художньої літератури, співу в групі або гри на музичних інструментах					
5	Ремесла та хобі	залучення до заняття ремеслами, наприклад, керамікою, в'язанням або різьбленням по дереву; заняття улюбленими справами (хобі) у вільний час, наприклад, колекціонуванням марок, монет, каменів, мушель або фотографій					
Потреби у допомозі/підтримці:							
УСЬОГО балів відсотків							
Загальні завдання та вимоги							
1	Виконання простого завдання	виконання простого однокомпонентного завдання, наприклад, побудова вежі, взування черевика, читання книги, написання листа або застилання ліжка					
2	Виконання складного завдання	виконання складного багатокомпо-нентного завдання, яке можна виконувати послідовно або одночасно, наприклад, створення місця для гри,					

		використовуючи декілька іграшок для уявної гри, розстановка меблів у своїй кімнаті або виконання шкільного завдання					
3	Дотримання щоденного розпорядку	виконання простих або складних цілеспрямованих дій для задоволення щоденних потреб або обов'язків, наприклад, виконання щоденних дій, зокрема пробудження, одягання, снідання, поїздки до школи чи роботи та повернення додому наприкінці дня					
4	Подолання стресу	виконання простих або складних координованих дій для подолання наслідків стресу, спричиненого надзвичайними або критичними ситуаціями, пов'язаними з виконанням завдань, наприклад, очікуванням своєї черги, декламацією у класі, систематичним пошуком втрачених предметів та відстеженням часу					
Потреби у допомозі/підтримці:							
УСЬОГО		балів		відсотків			
Комунікація							
1	Сприйняття усних повідом-лень	реагування на усні повідомлення та їх осмислення, зокрема через використання альтернативних засобів спілкування, наприклад, мови жестів					
2	Розуміння простих	відповідь належними діями					

	усних повідом-лень	(наприклад, жестами) або словами на прості усні повідомлення (два — три слова), наприклад, на прохання (таке як “дай мені”) або команди (такі як “ні”, “підійди сюди”)					
3	Розуміння складних усних повідомлень	відповідь належними діями (наприклад, жестами) або словами на складні усні повідомлення (повні речення, у тому числі на непобутові теми), наприклад, на запитання або інструкції					
4	Сприйняття загально-відомих знаків і символів	розуміння значень загальноприйнятих знаків і символів, наприклад, дорожніх знаків, попереджувальних знаків, музичних або наукових позначень і зображень					
5	Сприйняття малюнків та фотографій	розуміння значень малюнків, наприклад, креслень, графічних схем, картин, піктограм, карт і фотографій					
6	Здатність розмовляти	продукування слів, фраз і довгих виразів усного мовлення із буквальним або імплікованим значенням, наприклад, усне повідомлення про факт або розповідь					

7	Здатність повідом-ляти про прийняття або незгоду прийняття стосовно якогось предмета чи дії, потребу в допомозі, увазі	передача повідомлень шляхом використання жестів, знаків, символів і малюнків з метою висловлення про прийняття або незгоду прийняття стосовно якогось предмета чи дії, потреби в допомозі, увазі					
8	Розмова	початок спілкування, підтримання розмови та її припинення за допомогою усної, письмової, знакової або інших форм мови з однією або кількома особами, із знайомими або незнайомими людьми, зокрема вміння ставити запитання на різноманітні теми (як бажані, так і небажані) і відповідати на них					
Потреби у допомозі / підтримці:							
УСЬОГО балів відсотків							
Міжособистісні взаємодії та стосунки							
1	Елементарні міжособи-стісні взаємодії	прояв соціально прийнятним чином почуттів турботи, симпатії, уваги, поваги, задоволення, подяки тощо; розуміння та сприйняття чужої поведінки, регулювання власної поведінки з метою підтримання соціальної взаємодії з дорослими та з однолітками; реагування на дотик і тілесний контакт у відносинах з іншими відповідно до ситуації і в соціально					

		прийнятній формі; диференційоване ставлення до окремих осіб, наприклад, прояв прихильності до близької людини і виділення її з-поміж незнайомих людей					
2	Складні міжосо-бисті сні взаємодії	налагодження та припинення відносин з дорослими та з однолітками протягом короткого або тривалого часу відповідним чином, наприклад, знайомство, пошук і встановлення дружніх відносин; регулювання власної поведінки соціально відповідним чином; дотримання соціального простору					
3	Стосунки з незнайо-мим и людьми	тимчасові контакти і зв’язки з дорослими, однолітками та з незнайомими людьми для досягнення певних цілей, наприклад, для отримання потрібної інформації, уточнення маршруту або здійснення покупки					
Потреби у допомозі/підтримці:							
УСЬОГО балів відсотків							
Інтелектуальний і психічний розвиток							
1	Копіювання	наслідування або імітація як основний компонент навчання, наприклад, копіювання, повторення виразу обличчя, жесту, звуку або букв алфавіту					
2	Повторення	повторення послідовності дій					

		або символів як основний компонент навчання, наприклад, рахунок десятками або читання віршів мовою жестів, або декламація віршованих творів					
3	Отримання інформації	отримання фактів про людей, речі та події шляхом постановки запитань “чому, що, де і як”, запитуючи назви					
4	Оволодіння мовою	розвиток здатності ставити та відповідати на запитання про повсякденне життя, описувати людей, предмети, події і почуття за допомогою слів, символів, фраз і речень					
5	Набуття практичних навичок	розвиток базових і складних навичок, необхідних для виконання ряду дій або завдань, наприклад, поводження з інструментами чи іграшками або грання в ігри					
6	Концентра-ція уваги	цілеспрямоване фокусування уваги на конкретних подразниках, наприклад, шляхом фільтрації відволікаючих шумів					

7	Подолання стресу та інших психологіч-них наванта-жень	виконання простих або складних цілеспрямованих дій із управління та контролю за психологічними реакціями для виконання завдань, пов'язаних із значною відповідальністю та стресом, напругою або критичними ситуаціями, наприклад, здаванням іспитів, швидким одяганням, на прохання батьків поквапитись, закінченням навчання вчасно або доглядом за великою групою дітей					
8	Управління власною поведінкою	виконання простих або складних координованих дій послідовно у відповідь на виникнення нових ситуацій, появу нових людей або досвіду, наприклад, спокійна поведінка в бібліотеці, сприйняття нововведень, управління поведінкою та вираженням емоцій у відповідній манері при взаємодії з людьми або ситуаціями					
9	Співпраця під час навчальних і розвитко-вих занять	співпраця з дорослим протягом необхідного часу для певної активності (залишається за партою, залучається до діяльності тощо); здатність застосовувати альтернативні способи виконання завдання,					

		запропоновані дорослим					
10	Читання	виконання дій, спрямованих на розуміння та інтерпретацію письмового матеріалу (наприклад, книжок, інструкцій або газет, в текстовому варіанті чи за Брайлем), з метою отримання загальних знань або спеціальної інформації					
11	Письмо	використання або відтворення мовних символів для передачі інформації, наприклад, опис подій, ідей або складення листа					
12	Обчислення	виконання розрахунків із застосуванням математичних правил для вирішення завдань, які сформульовані словами, і запис отриманих результатів, наприклад, розрахунок суми трьох чисел або знаходження результату ділення одного числа на інше; обрахунок монет і купюр, розуміння більшого і меншого співвідношення витрат; обрахунок часу					
13	Орієнтація у часі	усвідомлення часового проміжку: сьогодні, завтра, вчора, числа, місяця та року					
14	Відчуття часу	суб’єктивне відчуття тривалості та перебігу часу					
Потреби у допомозі/підтримці:							
УСЬОГО балів відсотків							

_____

*Оскільки опис більшості категорій містить перелік дій чи залучень у життєві ситуації, для оцінювання потрібно обирати найбільш пріоритетні з них.

**Для визначення ступеня потреби отримувача соціальної послуги в сторонній допомозі під час оцінювання відповідей використовується бально-відсоткова шкала. Кожна категорія участі/діяльності оцінюється в балах: 3 бали — відсутні труднощі, 2 бали — легкі труднощі, 1 бал — помірні труднощі, 0 балів — неможливість виконання необхідних дій/взяття участі. На основі отриманих балів для кожної сфери життєдіяльності (мобільність, самообслуговування тощо) вираховуються відсотки функціонування отримувача соціальної послуги, із суми яких виводиться загальний відсоток функціонування, за яким визначається ступінь його потреби в сторонній допомозі. Також рекомендовано давати більш детальний опис діяльності та участі дитини за кожною категорією.

***Діапазон навичок, які особа може виконувати з допомогою, але поки не може виконувати самостійно. Ці навички називаються “найближчими”, тому що особа близька до їх опанування, але потребує більшого керівництва та практики, щоб через час виконувати ці дії самостійно. Рекомендовано визначати цю зону на основі сильних сторін дитини та можливостей подальшого розвитку цих сторін і подолання труднощів за допомогою полегшуючих факторів і подолання бар’єрів.

****Обчислення відсотків функціонування отримувача соціальної послуги здійснюється за такими формулами:

для сфери “Мобільність” — сума балів за категоріями 1—6 поділена на 0,18;

для сфери “Самообслуговування” — сума балів за категоріями 1—8 поділена на 0,24;

для сфери “Домашній побут” — сума балів за категоріями 1—6 поділена на 0,18;

для сфери “Життя в громаді, соціальне та громадське життя” — сума балів за категоріями 1—5 поділена на 0,15;

для сфери “Загальні завдання та вимоги” — сума балів за категоріями 1—4 поділена на 0,12;

для сфери “Комунікація” — сума балів за категоріями 1—8 поділена на 0,24;

для сфери “Міжособистісні взаємодії та стосунки” — сума балів за категоріями 1—3 поділена на 0,09;

для сфери “Інтелектуальний і психічний розвиток” — сума балів за категоріями 1—14 поділена на 0,42;

Загальний відсоток функціонування отримувача соціальної послуги вираховується за такою формулою: сума балів за всіма сферами поділена на 8.

Загальний відсоток функціонування отримувача соціальної послуги становить ___ відсотків, що передбачає періодичний, постійний, інтенсивний догляд і супровід _____.

(потрібне зазначити)

Під час комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб дитини, яка потребує надання соціальних послуг, також визначається ступінь її потреби в сторонній допомозі: інтенсивний, постійний догляд та супровід.

Інтенсивного догляду та супроводу потребують діти з тяжкими або абсолютними порушеннями інтелектуального/психічного розвитку чи опорно-рухового апарату, які не пересуваються самостійно (мають порушення опорно-рухового апарату внаслідок складних форм дитячого церебрального паралічу, спастичних тетрапарезів, гіперкінезів тощо та пересуваються на кріслах колісних) і мають три — чотири види обмежень за основними категоріями участі/діяльності, а саме у пересуванні, самообслуговуванні, орієнтації, спілкуванні, контролі своєї поведінки. Ступінь їх потреби в сторонній допомозі — повний (потребують повної сторонньої допомоги під час переміщення у просторі, для збереження рівноваги тіла під час пересування, під час зміни положення тіла, в одяганні і роздяганні, під час гігієнічних процедур, прийому харчових продуктів тощо).

Постійного догляду та супроводу потребують діти з легкими порушеннями опорно-рухового апарату та порушеннями інтелектуального/ психічного розвитку, а також з порушеннями довільної регуляції поведінки (проявами самоагресії, крику, “польової” поведінки тощо), які мають

один — два види обмежень за основними категоріями участі/діяльності, вимагають

постійного контролю з боку працівників надавача соціальної послуги. Ступінь потреби в сторонній допомозі може бути частковим.

Для розрахунку потреби дитини в сторонній допомозі використовується бально-відсоткова шкала згідно з таблицею 6 цього додатка.

На основі визначених балів для кожної сфери життєдіяльності дитини вираховується відсоток її функціонування, за яким визначається ступінь потреби в сторонній допомозі.

Якщо загальний відсоток функціонування дитини становить менше ніж 30 відсотків, дитина потребує інтенсивного догляду та супроводу,
31—74 відсотки — постійного догляду та супроводу.

Висновок
про результати комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг

від _____ 20__ року

Особа/дитина, яка потребує надання соціальних послуг,
_____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)

За результатами комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб встановлено, що особа/дитина є (зазначити необхідне):

☐ особою з інвалідністю I групи;

☐ дитиною з інвалідністю;

☐ громадянином похилого віку з когнітивними порушеннями;

☐ невиліковно хворою, яка через порушення функцій організму не може самостійно пересуватися та самообслуговуватися;

☐ дитиною, якій не встановлено інвалідність, але яка є хворою на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні (орфанні) захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитиною, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги відповідно до переліку тяжких захворювань, розладів, травм, станів, що дають право на одержання державної допомоги на дитину, якій не встановлено інвалідність, надання такій дитині соціальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р.
№ 1161 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 9, ст. 306), та
_____ надання соціальних послуг з догляду
(потребує/не потребує)
на непрофесійній основі.

Для осіб, зазначених в абзацах другому і п'ятому пункту 1 Порядку подання та оформлення документів, призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2020 р. № 859 (далі —

Порядок), сума балів становить _____, група рухової активності _____.

Для осіб, зазначених в абзаці четвертому пункту 1 Порядку, сума балів становить _____, рівень _____.

Для осіб, зазначених в абзацах третьому, шостому пункту 1 Порядку, відсоток функціонування становить _____.

Фахівці мультидисциплінарної команди, відповідальні за проведення комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг:

_____	_____	_____
(найменування посади)	(підпис)	(прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності)

{Порядок доповнено додатком згідно з Постановою КМ № 591 від 07.05.2022; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1172 від 17.09.2025}